

Det Kongelige Justis- og beredskapsdepartement
Pb 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref:
13/4482 Aas

Vår ref:
201316225-19

Dato:
04.10.2013

HØRING – NOU 2013: ETT POLITI – RUSTET TIL Å MØTE FREMTIDENS UTFORDRINGER

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) viser til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD). Høringen er forelagt kriminalomsorgens regioner og enheter for uttalelse. De uttalelser vi har mottatt følger vedlagt.

KDI begrenser kommentarene til områder der det foreslås endringer i arbeidsdelingen mellom politi og kriminalomsorg, utredningen pkt 11.4 og vedlegg nr 3. I tillegg har vi noen synspunkter på andre områder enn de utvalget nevner, der det kan vurderes endringer i arbeidsdelingen mellom politi og kriminalomsorg.

Forslaget om transport og fremstilling av varetektsinnsatte

Det vises til utredningen pkt 11.4. KDI er positive til at en vurderer nærmere forslaget om at ansvaret for transport og fremstilling av varetektsinnsatte bør overføres fra politiet til kriminalomsorgen. Forslaget krever imidlertid at en foretar grundige utredninger og avklaringer før en slik overflytting eventuelt iverksettes.

Etter Kriminalomsorgsdirektoratets foreløpige oppfatning, vil en overføring av ansvaret til kriminalomsorgen, totalt sett kunne gi en bedre oppgaveløsning og en effektiviseringsgevinst for staten. Kriminalomsorgsdirektoratet vil understreke at det må foretas grundige vurderinger av hvilke ressurser som må tilføres, eventuelt overføres fra politiet til kriminalomsorgen, for at etaten skal kunne håndtere oppgavene som er foreslått i høringen.

En volumøkning i våre tjenester påfører kriminalomsorgen økte kostnader. Det stiller også høyere krav til spesialisering og fagkompetanse for å kunne løse oppgavene på en samfunnsmessig og sikkerhetsmessig forsvarlig måte. Det er nødvendig å se på antall stillinger som er påkrevd, utdanning, kjøretøyer, sikkerhetsutstyr/verneutstyr med videre. Bygningsmessige og geografiske forhold vil også få betydning.

KDI vil også påpeke behovet for styrket informasjonsutveksling mellom politi og kriminalomsorgen når det gjelder vurdering av risiko og fare for svikt under transport av varetektsinnsatte. Politiet må ved behov bistå kriminalomsorgen ved transport av ”høyrisikofanger”. Kriminalomsorgen vil videre ha behov for politiets bistand til å løse skarpe oppdrag som krever bevæpning.

Det vil være behov for økte bevilgninger samt muligens en egen logistikkenhet for at kriminalomsorgen skal kunne håndtere denne oppgaven på en effektiv, sikkerhetsmessig og samfunnsmessig forsvarlig måte. Vi viser i den forbindelse til tidligere utredninger fra Politidirektoratet hvor Oslo politidistrikt alene brukte over 100 mill kroner til fangetransporter i 2004.

KDI vil foreslå at Justisdepartementet så snart som mulig ber Politidirektoratet og Kriminalomsorgsdirektoratet nedsette en arbeidsgruppe som utreder spørsmålene om overføring av transportoppgavene til kriminalomsorgen.

Uttransportering av personer uten lovlig opphold i Norge.

Det vises til utredningens vedlegg 3 der det uttales at Utlendingsdirektoratet bør få ansvaret for uttransportering av personer uten lovlig opphold. Utvalget viser videre til Sverige der kriminalomsorgen har ansvaret for gjennomføringen av transportene og uttaler at en lignende modell kunne tenkes i Norge. Utvalget har ikke tatt med dette siste under pkt 11.4 i utredningen.

KDI bemerker at denne typen transporter ligger langt utenfor det som er etatens ordinære oppgaver i dag. KDI er i utgangspunktet tvilende til om dette er et godt forslag. Hvis dette spørsmålet skal utredes nærmere, bør en også se på ansvaret for driften av det som i dag er Politiets utlendingsinternat på Trandum. Det er trolig hensiktsmessig at det er den samme etat som har ansvaret for denne type institusjoner som har ansvaret for gjennomføringen av transporter.

Når det skal vurderes nærmere om kriminalomsorgen skal overta ansvaret for fremstillinger av varetektsinnsatte så bør det være aktuelt å legge inn i denne vurderingen om kriminalomsorgen også burde få ansvaret for å uttransportere innsatte som overføres til soning i hjemlandet eller som utvises i forbindelse med løslatelsen.

Andre oppgaver som kan vurderes overført eller utført av kriminalomsorgen.

Arrester

Det følger av høringsforslaget at kriminalomsorgen bør overta ansvaret for transport og fremstilling av varetektsfanger, men at politiet av praktiske grunner bør beholde ansvaret for fremstilling ved førstegangsfengsling (når mistenkte/siktede sitter i arresten på politistasjonen).

KDI vil bemerke at det i høringsforslaget ikke er nærmere drøftet hvordan transporten og fremstilling av varetektsfanger bør organiseres. En mulig løsning er at kriminalomsorgen også overtar hele eller deler av ansvaret for politiets arrester. Ved å overføre håndteringen av både plasseringen av og transporten av varetektsfanger til én etat, kan alle plasseringer og transporter koordineres, samordnes og planlegges for å øke effektiviteten. Arrester underlagt kriminalomsorgen kan videre føre til en profesjonalisering av arrestfunksjonen, og det kan

vrderes om enkelte av dem kan opprustes slik at de kan benyttes til varetektsinnsatte. Nord-Trøndelag politidistrikt har uttrykt at det er ønskelig at kriminalomsorgen overtar arrestfunksjonen. Vest-Oppland politidistrikt har ønsket arrest ved vårt fengsel i Valdres. Flere lensmannskontor kan i dag av bygningsmessige og/eller bemanningsmessige årsaker ha problemer med å ivareta arrestoppgaven på en god måte.

Bistand til politiet i forbindelse med fotografering, DNA og fingeravtrykk

Kriminalomsorgen erfarer at politiet bruker relativt store ressurser på å innhente bilder, DNA og fingeravtrykk (signalisering) av innsatte i fengslene. Dette enten ved at polititjenestemenn oppsøker de innsatte i fengsel eller at de transporteres til den aktuelle politistasjon. KDI foreslår at det vurderes om en omlegging hvor dette ivaretas av kriminalomsorgens enheter kan føre til reduserte kostnader og økt kvalitet ved at bildene i større grad vil kunne holdes oppdaterte.

Med hilsen

Marianne Vollan
direktør

Jan-Erik Sandlie
assisterende direktør